

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІЙСЬКІ ВІСТІ, ЄДИНАТІСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City
виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII.

Ч. 150.

ВІВТОРОК, 15. ГРУДНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 15th, 1925.

No. 150.

VOL. VII.

В ЕДМОНТОНІ АРЕШТОВАНО БУВШОГО МІНІСТРА ЗА КРАДІЖ.

Джордж П. Смит, бувший міністер освіти, обвинувачений в крадіжці \$5,820 з каси провінції Альберти.

ЕДМОНТОН, Алта., 11. грудня. — Тут арештовано вчора ввечері Джорджа П. Смита, бувшого міністра освіти в Альберті, за крадіж \$5,820 з каси провінції Альберти. Крадіж була доконана в липні 1921 року. Сьогодні рано Смита покликали до поліційного суду і після формального обвинувачення в крадіжці випущено на волю за зложенням бейду в сумі \$20,000, з чого половину мусів зложити сам обвинувачений.

Бувший міністер поповнив крадіж в той спосіб, що нібито виплачував одній друкарні за друкарські роботи, яких та друкарня ніколи не виконувала. Розуміється, згадана друкарня була в порозумінні зі Смитом, а навіть він був її співвласником.

ВИЩИЙ СУД В АВСТРАЛІЇ УВІЛЬНИВ ПРОВІДНИКІВ СТРАЙКУ.

Томас Волш і Джейкоб Пюгансен, президент і секретар Юнії Австралійських Моряків, були арештовані і засуджені на депортацію.

СІДНІ, Австралія, 12. грудня. — Федеральний вищий суд видав вчора розпорядок, щоб випустити з в'язниці Томаса Волша і Джейкоба Пюгансена, президента й секретаря Юнії Австралійських Моряків.

Обох їх арештовано було 19. листопада і задержано на Гарден Айленд для депортації. Оборонець Волша і Пюгансена негайно висів апеляцію проти депортації.

Арештування двох юнійних урядників викликало певного рода сенсацію. Оба вони стояли на чолі страйку британських моряків і були активними в робітничому русі від багатьох років.

Іх депортація була одною з найважливіших справ перед недавніми федеральними виборами. Після виборів прем'єр Брус негайно подбав про їх арештування.

Прийняти, через які суд увільнив Волша і Пюгансена, будуть оголошені пізніше.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ГОТОВА ВОЮВАТИ ЗА ПОСІДАННЯ МОЗУЛЯ.

Франція, Італія й балканські держави готові стати по стороні Великої Британії проти Туреччини.

ЛОНДОН, 11. грудня. — Британський уряд сподіється мирного поладження мозульського питання, однак є приготування воювати, коли цього буде потрібно.

Велика Британія приймає без запиту всяке рішення, яке висне рада Ліги Націй в справі Мозуля, але буде боротися, всею своєю силою, якщо рішення, якщо воно буде відкинуте Турками.

Франція й Італія також заявили готовність стати по стороні Британії проти Туреччини.

Британська воєнна флотія є готова вирушити до Дарданелів, а Італія й балканські держави є готові до атаки на суші.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня.

ПЕКИН, Китай, 12. грудня.

ТЕГЕРАН, Персія, 11-го грудня.

ПЕРСІЇ ЗАВЕДЕНО ЦЕНЗУРУ І ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

ПЕРСІЇ ЗАВЕДЕНО ЦЕНЗУРУ І ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

Балканські країни й Угорщина в кігтях білого терору, каже Анре Барбюс

ВІДЕНЬ, 12. грудня. — Славний французький письменник і комуніст Анре Барбюс їздив недавно до Румунії розслідувати процес проти 500 татарбунарських селян. Він повернувся тепер до Відня і заявив, що всі балканські держави, включаючи Угорщину, знаходяться в кігтях білого терору на ганьбу християнському людству.

В промові на публічному мітингу Барбюс закинув румунському уряду, що він не міг предложити документальних доказів, що революціонери ділали на підставі інструкцій з Москви.

Він сказав, що Софія, столиця Болгарії, має вигляд цвинтаря. Кожен чоловік, що дає інформації про існуючі відносини, ризикує життям.

Депеша з Бухаресту під датою 3. грудня подавала, що військовий суд в Кишиньові засудив був 85 бесарабських селян на 2 до 20 років в'язниці кожного за участь в татарбунарському повстанні.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ У БОЛГАРІЇ.

АТЕНИ, Греція, 12. грудня. — Депеші з Софії доносять, що болгарський уряд розпочав нову нагілку на комуністів і членів селянської партії під замітом, що вони хочуть повалити уряд. В Софії арештовано багато комуністів і членів селянської партії.

ГЕНЕРАЛ КУО ПРОГОЛОСИТЬ В МАНДЖУРІЇ РАДЯНСЬКУ ВЛАДУ.

Це буде сигналом до японської інтервенції; Японці вже висадили дві дивізії війська в Кореї і приготувалися до мобілізації.

ШАНГАЙ, Китай, 12. грудня. — В наслідок розвитку подій в Манчжурії, де генерал Куо Сунг-Лінг старається прогнати від влади Чан Цю-Ліна, тут предсказують комплікації між Японією і Радянським Союзом.

Кажуть, що генерал Куо Сунг-Лінг має намір проголосити радянський уряд в Манчжурії так скоро, як лише займе Мукден.

Це, кажуть, було би сигналом до японської інтервенції, для якої кроки вже є пороблені. Японці вже висадили дві дивізії в Кореї, а також пригтовляються до загальної мобілізації на випадок потреби.

Звідомлення з Мукдену кажуть, що війська ген. Куо Сунг-Лінга концентруються близько Мукдену і бій є неминучий.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня. — Потвержені звідомлення кажуть, що Фен Ю-Сянь, християнський генерал, заявив Янгтсу, на залізничній лінії Пекін-Тіен Тсін і сподіється, що завтра він увійде до Тіен Тсін.

Генерал Лі Чинг-Линг, цивільний губернатор провінції Чжінлі, вислав свою родину до чужинської концесії Тіен Тсіну.

ПОТЯГ З ПЕКИНУ ПОПАВ У ВОГОНЬ ДВОХ ВОЮЮЧИХ ФРАКЦІЙ.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня. — Сьогодні рано відійшов з Пекіну до Тіен Тсін міжнародний потяг, на якому знаходиться відділ американського війська спеціальна сторожа. Потяг вислано на припоручення й під наглядом закордонних представників.

ПЕКИН, Китай, 12. грудня. — З Пекіну виїхав вчора до Тіен Тсін міжнародний потяг, в якому були пасажирами кількох британців і около 20 американських горожан. Близько Янгтсу, на північ від Тіен Тсін, потяг наїхав на бій між військами Фен Ю-Сяня і Чан Цю-Ліна.

В потязі їхало також 50 італійських моряків, які становили сторожу. Кажуть, що пасажирів полягали під потягом, який застановлено, щоб сховатися від куль. Вночі потяг вислано назад до Лянг Фанг.

Янгтсу лежить около 20 миль на північ від Тіен Тсін, а Лянг Фанг 25 миль далше на північний захід в напрямі Пекіну. Обі місцевості є стациями на важній залізничній Пекін-Тіен Тсін, що є головною артерією комунікації між Пекіном і побережжям.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня.

ПЕКИН, Китай, 10. грудня.

ПЕКИН, Китай, 12. грудня.

УТВОРИЛИ ПАКТ ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

БУКАРЕШТ, Румунія, 7. грудня. — Югославія, Чехословаччина, Румунія й Польща утворили військовий союз і підписали договір, в якому прирікають допомагати одна другій на випадок війни.

Цей пакт є спробою великих європейських держав утворити блок проти Радянського Союзу, який можна би використати в їх новій офензиві.

КОЛО ДАМАСКУ ДРУЗИ УБИЛИ БІЛЬШЕ ЯК 1,000 ФРАНЦУЗІВ.

Повстанці два рази дісталися до Дамаску, але були прогнані переважачим французьким військом.

ЕРУСАЛИМ, 12. грудня. — Звідомлення з арабських жерел подають, що на схід від Дамаску сирійські повстанці вибили до ноги більше як 1,000 французьких жовірів.

Бій між Друзами і французьким військом тривав цілий день в понеділок.

БЕРМУТ, Сирія, 12. грудня. — Тут кажуть, що Друзи проголосили святу війну проти французьких окупантів в Сирії.

Друзи дальше б'ються фанатично. Вони не хочуть предложити своїх кривд новому французькому високому комісареві Жувенальові, який обіцяв їм повну свободу, якщо вони застановають війну. Друзи кають, що не вірять Франції на стільки, щоб могли заключити з нею перемир'я.

БЕРМУТ, Сирія, 12. грудня. — Сюди наспіли відомости, що в четвер повстанці два рази дісталися були до Дамаску, однак були прогнані Французями, які уживали проти них машинних крісів і артилерії. При першому відверттю сімох повстанців убито.

АНГЛІЙСЬКІ ЮНІЇ Й АМСТ. ІНТЕРНАЦІОНАЛ НЕ ПОГОДИЛИСЯ.

ЛОНДОН, 8. грудня. — Амстердаму доносять, що конференція між радою Британського трейд-юнійного конгресу а виконавчим комітетом Амстердамського Інтернаціоналу в справі безумовного прийняття радянських професійних союзів до Амстердамського Інтернаціоналу — не привела до ніяких результатів.

Виконавчий комітет Амстердамського Інтернаціоналу відкинув пропозицію британських трейд-юній, щоб радянські професійні організації прийняли без ніяких застережень.

Він стоїть на становищі, що як радянські професійні організації об'єднаються з Амстердамським Інтернаціоналом, то вони повинні вступити до нього на тих самих основах, що й всі інші юнії, згідно з конституцією Інтернаціоналу.

Провідники Амстердамського Інтернаціоналу бояться, що через безумовне прийняття радянських професійних союзів вони втрачати би дотеперішню контролю в Інтернаціоналі в користь лівих елементів.

Щоб зміцнити своє консервативне становище, виконавчий комітет Амстердамського Інтернаціоналу рішив шукати зближення з двома консервативними юнійними федераціями в Америці, а це в Злучених Державах і Мексико.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

БЕРЛІН, 12. грудня. — Німецькі соціалісти хочуть на спосіб американський завести публічне оголошення до кабінету, який уряд має оборонити президента Гінденбурга, що одною з умов їх участі в будучому німецькому кабінеті є негайне опублікування таких приходів.

БЕРЛІН, 12. грудня. — Загально уважають, що новий німецький уряд сформує др. Г. Лютер, канцлер зрезигнувавшего кабінету, який зможе погостити ріжницю між соціалістами й народньою партією.

Умови, на яких соціалісти годяться вступити до кабінету, є такі: уряд має оборонити республіканську конституцію проти всякої спроби привернути монархію; Вашингтонський договір має бути ратифікований; допомога безробітним має бути урядована після соціалістичних планів; податок на реальність остає незмінений; Німеччина вступає до Ліги Націй так скоро, як лише можливо.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

НИМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ І ФОРМУВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

ВЕЛИКИЙ БАЗАР В У.Р.Д. у Вінніпегу від 14 до 19 ГРУДНЯ!

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ВІСТІ”

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-бітничій вулиці Річард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЩЕ ПРО СТРАЙК НА ЗАХОДІ.

На нашу редакційну статтю в справі майнерського страйку в Вейні, а по частині і в других копальнях в околиці Дромгелер, відгукнулася деякі товариші майнерів і прислали нам дописи та листи, що викликають дещо більше світла на таможню ситуацію. Ці дописи й листи підтверджують те, що було сказано в нашій редакційній статті, а іменю, що викликають страйку під теперішню хвилю було кровом нерозважним, а втручання Скарлет, організатора Індустріальних Робітників Світа і розбавлення істотною майнерської організації (майні Воркерс Юніон оф Канада) провокаційним злочином.

Наші товариші кореспонденти визнають, що для страйку, не зважаючи на слушні домагання і за яких його викликало, тепер не були сприятливі умови. Правда, тепер зима і потрібні вугля, за те майнерів під теперішню хвилю до страйку не були підготовані. Саме під цю пору тільки що почалася дійсна праця задля збудування об'єднаної майнерської організації — Майні Воркерс Юніон оф Канада; тільки при кінці листопада відбулися вибори екекутивної тої організації і виступили її ще не відомий; це не зв'язана ця організація як слід, це не має вона свого керуючого тіла; це не впорядковані ради членства цієї майнерської організації і нема фондів. Саме тепер відбувається суд над передовими майнерами, а навіть їхніми жінками, за участь в недавній страйковій боротьбі в Дромгелер і треба увагу й допоміжну віддати на їхню оборону. І в той сам час драйвери виступають домагатися повернення платні з 1924 р. і вийти на страйк, якщо власники копалень відмовляються сповинити їхні домагання. Це становище драйверів, без крайньої розваги, одобрив майнерів. Власники копалень і вислухати не хотіли їхніх домагань.

Майнери вийшли на страйк; осталися при праці тільки ті, що все це належать до Юнайтед Майні Воркерс оф Америка. Коли вже вийшли на страйк, не зважаючи на те — розумно чи нерозважно його вирішено, повинні б страйкерів держатися своєї організації, у якій вони вирішили страйкувати і організовано продовжати боротьбу, організовано рішати й про її закінчення, скорше чи пізніше, як їм там умовини диктують. Ніяка інша робітничая юніона організація; ніякий чесний робітничий організатор і провідник, не повинні під час страйку розвивати істотною робітничою організації і засновувати свою, бо це розбиває організовані ради страйкерів, деморалізує і ослаблює їх. Така робота є злочинна, провокаційська і безумовно на користь не страйкерів, тільки підприємців.

А це власне й сталося в Вейні. Саме тоді, як вибух страйку, з'явився там Сем Скарлет, організатор Індустріальних Робітників Світа і почав розбивати Майні Воркерс Юніон оф Канада, а засновувати свою організацію. Він використав загальну непевність положення і почав свою ніколи і нічим з робітничого становища невинуватим підкидну роботу. Його негідні способи, якими він при цьому послуговується для обманування майнерів — як хочби те, що обіцяв їм страйкерам 50 до 100 тисяч доларів допомоги від організації Індустріальних Робітників Світа — прямо кидують підозріння, що робить він це в порозумінню з власниками копалень, яким його робота дуже на руку.

Майнери не подумали перед страйком, де взяти засоби для підтримання страйкерів, а тепер опинилися в скрутному положенні і мусіли покласти блахманові Скарлету. Це заставило навіть задумати, чому Скарлет перше всегдо дає про збірвання вказівки від тих страйкувальних майнерів, що вступили до І.Р.С., коли він тим-же страйкером все одно обіцяє дати 50 до 100 тисяч доларів. Повинен-би дати перше обіцяну допомогу, а потім збирати вклади. Скарлет, як видно, не дурний, він своє обирає перше, а майнери можуть почекаати на свої тисячі хоч-би й до тої пори, коли Скарлет сече за Дромгелер. Всякий трохі думаючий робітник, що читав щось про організацію Індустріальних Робітників Світа, знає, що ця організація так тепер ослабла, особливо після довгої тяганини по буржуазних судах П'єр двох фракцій (тагалься по судах, хоч кажуть, що в буржуазні суди не вярять), що вона грошей тих не має і Сем Скарлет свідомо обманює майнерів своєю обіцявкою. До того ж нам ніяк не хочеться вірити, що керуючі тіла організації Індустріальних Робітників Світа одобрять те, що робить Скарлет, бо як-би не було, ми уявляємо, що ця організація не повинна допускати розбавлення іншої впливної організації під час страйку, бо це означає розбавлення самого страйку. Інша річ ті й організації якусь юнію тоді, коли робітники не страйкують. Тоді Скарлет може йти і переконувати майнерів, що його організація краща, але не під час страйку. Та й взагалі не відомо, хто Скарлет туди після, яка організація за нього відповідає? Чи має він уповноваження від Виконавчого Комітету І.Р.С.? Чи знає той комітет, що він робить? Це перша справа, про яку майнери в Вейні повинні були добре розвідати.

Але щось дивне діється серед майнерів в Дромгелер і околиці. Виглядає, немов майнери там втратили здатність контролювати свої справи і оцінювати все шість його дійсної вартості. Через те не можуть зустрітися перед провокаторами й шкідливими особинами, ба навіть дають їм послух. В наслідку тепер один провокатор, що користувався їхнім довіром, свідчить на суді в Келгарі проти оскаржених майнерів. Не зважаючи на те, майнери слухають інших, не кращих осібяків. Дійшло до того, що президент локальу Майні Воркерс Юніон оф Канада в Вейні сам виступає з заявою, щоб цю організацію, якої справи йому довірено, зникнути а вступати до організації Індустріальних Робітників Світа. Це щось таке, чого не можна собі уявити.

Цей хаос використовують Лудсові наймити і вже ширять по Дромгелер та навколишніх майнерів, щоб вступали назад до Юнайтед Майні Воркерс оф Америка, а вони вже будим то по-старому, що буде ринвершена платня з 1924 р. Це ті самі, що продали майнерів і самі власне doprowadили до того, що майнерам так обиджено платню, і вони мають ще лише являтися між майнерами і обманувати їх наново. Та найсумніше те, що власники копалень, які мусять реготатися з майнерів, див-

лячись на той хаос, що між ними зараз панує, можуть використати цей момент для цілковитого знищення майнерської організації. Ніяк-же їм не використати нагоди, коли самі майнери в цій допомогатимуть, руйнуючи свої зв'язки і домагання до організованої єдності.

Ми ще раз повторюємо свій погляд на цю важливу для всего робітничого руху в Канаді справу. Всі свідомі майнери, скільки-б їх там не було, повинні негайно об'єднатися для боротьби з цим хаосом. Ніхто не сміє стояти з боку і приглядатися, що з чим вийде. Треба вмішатися в справу і не допустити до цілковитого розгону зачаткової нової організації — Майні Воркерс Юніон оф Канада, яка бдилока може врятувати таку ситуацію. Треба негайно порозумітися з екекутивною цією організацією і підняти певні і рішучі кроки, щоб хаосові покласти кінець та повести далше зачаткову організаційну працю, яка вже й так чимало потерпіла від того безголовня, що там запанувало.

НЕ ЗОВСІМ ПОПІВСЬКА ПРОПОВІДЬ.

В Келгарі виступив в Нокс церкві (пресвітеріанській) пін Дж. А. Диксон з не зовсім попівською проповіддю, в якій, між иншим, він ось так висловився:

“Є такі люди, що думають будь-би християнське життя ґрунтується на вимахуванні британським прапором і співанню національного гимну, а також на уязвленню тих, що переступають закони країни, в якій ми живемо. Це якраз ті люди, що збирають живна всіх користей країни і ломають її закони, які повинні бути в тюрмі. Але є ще иншого рода матеріалісти, що їх часто знаходимо в рядах організованого християнства, яких церква повинна висадити динамітом, коли цього потрібно.

“Я є чоловіком, що вірять в поступений розвиток, але коли я бачу так багато людей засуджених від колісник на життя в нужді, а в той сам час бачу других, що мають так багато за багату, то часто думаю, як можемо ми надіятися чого небудь иншого як революції”.

Чи це тільки наслідок докорів совісті, чи хвилює широкі й почуття правди, чи може жаж перед неспівним майбутнім, до якого провадять капіталізм, для нас не важно. Цікаве тільки те, що попи щораз частіше виголошують отакі не зовсім попівські проповіді, а це не добрий для капіталізму знак.

ДО СЕМОГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДІМ проголосив вже в минулому числі “У.Р.В.” програму і час скликання чергового всєкраєвогo з'їзду ТУРФДІМ і його Жіночої Секції. З'їзд відбується в днях 25, 26, і 27. січня 1926 року в селі Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. Дні це будуть: понеділок, вівторок і середа.

Як минулими роками, так і цього року одночасно з'їздом ТУРФДІМ відбудуться і з'їзди як конференції інших робітничо-фармерських організацій, як Робітничого Запозомого Товариства та шервої Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства, центральної заряди яких все стараються відбудувати свої з'їзди одночасно з ТУРФДІМ, бо це улекше кошти скликання з'їздів. Отже ми більше чим певні, що з'їзди наших організацій заберуть цілий тиждень від 25. до 30. січня включно, тобто від понеділка до суботи.

Про інші з'їзди ми лише-мо говорити їх зарядам, а на цьому місці скажемо дещо до проголошеної програми з'їзду ТУРФДІМ. Частина точок програми є, звичайно, формальною технічною частинною з'їзду. Такими є точки в програмі з'їзду ТУРФДІМ від 1-ої до 10-ої. З тих точок найважнішою є 9-та — “Засідання комісії і їхні справоздання”. Комісії мають за завдання на своїх засіданнях розглянути всі наслідки від центру та від всіх відділів і товариств ріжніх пропозицій по всіх організаційно-освітніх питаннях, накреслити після них свої плани і предкласти їх з'їздам для обговорення та точного вирішення. Ці предкладення комісії будуть йти в такому порядку, в якому стоять далші точки на програмі.

До кожної з тих точок відповідає комісія має реферувати. А точки ці такі:

- 10. Положення Українських і Фармерських Домів в Канаді.
- Отже під цю точку буде піднятно багато справ, що директно дотичать будинків наших організацій. Тут прийде на порядок обговорення сплати довгів на старих будинках, будування нових та їх фінансове забезпечення; реєстрація будинків на домініяльну інкорпорацію і т. ин. Тут буде дано докладний звіт, як маєтвся справа з реєстрацією будинків і майна на домініяльну інкорпорацію дотепер, вяснитися хто є правним відділом ТУРФДІМ, а хто лише паперовим членом невиконання умов статута,
- 11. Накреслити план праці в тому напрямку на дальше.
- Слідом за цєю йде точка, що також подібна до попередньої. В ній буде обговорюватися і вирішуватися справа забезпечення будинків і всего майна ТУРФДІМ. Ця справа була порушена ще на минулому з'їзді, але дефінітивно не вирішена, а віддана до Ц.В.К. Ц.В.К. цю справу широко обговорював, перенесувався про неї з відділами, переводив анкету і в таку цю роботу виринули такі важні питання, які без згоди з'їзду — Ц.В.К. уважав за необхідне переводити.
- Слідуючі три точки старі, але про них треба говорити кожного року, бо життя поступає вперед, видиваючи перед нами все нові вимоги. Щоб задовольнити ці вимоги — треба перше всего самим досконало їх знати. А знати будемо їх тільки тоді, коли з'їдемося всі разом, розскажемо одні другим про свої місцеві недотачі і вимоги на тих спільних думках збудуємо один план праці, що відповідатиме нашій організації в ріжних кінцях Канади. Отже до таких точок належать:
- 12. Справи Жіночої Секції.
- 13. Робітничі і фармерські діточі школи.
- 14. Організаційна і освітня праця серед українських робітників і фармерів.
- Слідуючою точкою є організаційна секція молоді при ТУРФДІМ. До тепер стан цієї організації був цілковито хаотичний. Нема центрального тіла, що завідувало-б гуртками молоді, що існують при Укр. Роб. Домах. В багатьох місцевостях розсипалися ті гуртки, що існували при Спільні Укр. Роб. Молоді. Цей справи в такому стані лишати далі не можна, бо через недогляд наших організацій багато робітничих дітей всмокує вулиця.
- Новою і дуже важною точкою в програмі з'їзду ТУРФДІМ є точка 16-та — організування робітничо-фармерських кооператив. Цю точку порушувано, позапрограмово, і на минулому з'їзді, але ніяких дефінітивних планів не предложено, ні статута ні програми не ухвалено і тому нічого не зроблено. В пару місцевостях товариші заклали кооперативи і провадять їх лише в себе. Загал добітництва і фармерства про це майже не знає. Деякі відділи зверталися за інформаціями до Ц.В.К. в справі закладання кооператив, але Ц.В.К. не міг дати відповідних інформацій, бо не мав на це ніяких припоручень з'їзду. Мину-

лий з'їзд ухвалив, щоб справу кооператив обговорити в пресі. Це було зроблено та на цю тему й скінчилося.

А тимчасом потреба в таких робітничо-фармерських кооперативах зростає і вимагає свого вирішення. Ми віримо, що такі кооперативи заснувалися-б в ріжних місцевостях, але треба перше всего закласти під них підвалини, а це: виробити відповідний статут, дати висчерпуючі вказівки як їх засновувати і як провадити в них роботу, а далі вже сам до-свід буде вчителем.

Над цю то крязь справою з'їзд повинен серіозно застановитися. Також пожаданним було-б, щоб всі відділи і товариства порушили цю точку з'їзду, особливо корисним було-б почути голос тих організацій і поодиноких товаришів, що тепер є зв'язані з працею в кооперативах.

Слідуючими точками будуть — робітничо-фармерська преса, драматично-співацькі і оркестральні гуртки та статут ТУРФДІМ.

Перша з них є дуже важна точка і над нею не зашкодило-б застановитися з'їзду в слідуючих числах робітничо-фармерської преси.

Справу драмспівгуртків і ор-

кестр треба, щоб перше всего обговорили товариші на місцях.

Що-ж до статута ТУРФДІМ, то показалося, що у нему треба поробити деякі додатки, які не були предбачені на минулому з'їзді. Додатки невеликі, але важні. Їх постаряться виготовити і передати в статуту-вою комісію Ц.В.К. ТУРФДІМ.

Загально взявши, цілу програму з'їзду треба широко обговорити на адміністраційних зборах всіх відділів і товариств і коли треба, то скликати навіть спеціальні для цього збори.

Поставтеся, товариші і товаришки, уважно до цієї програми і до наближаючогось з'їзду ТУРФДІМ. Без гарних слів, без високопарних фраз бтрімся до солідної будівничої праці. Слова без діла — мертві. Були часи, коли ми пробували підіглати, але твердий ґрунт під ногами тягнув нас до себе. Тож навчійся перше твердо ходити, а тоді будемо думати про літання. Збудуємо міцну економічну базу для робітничо-фармерської організації, міцно поставимо на ноги свою пресу, а тоді легше нам дасться освіта і успішніше буде розвиватися організація.

Завчасу готуйтеся до з'їзду! Візьміть у нему найчисленнішу участь.

М. Штупульський, секр. Ц.В.К. ТУРФДІМ.

КУЛЬТУРА ФРАНЦУЗЬКИХ ІМПЕРІАЛІСТІВ В МАЛІЙ АЗІЇ.

Один з читачів “Укр. Роб. Вістей”, в Лів, Мас, Злучені Держави, прислав до нашої редакції втинки з Горстової газети в Бостоні “Бостон Америкен” з 4. грудня. На одному втинку фотографія масакри друзьких повстанців в Дамаску французькими військами, а друга — редакційна стаття до тої фотографії:

На фотографії площа в Дамаску, на площі величезний ряд трупів друзьких повстанців, чи населення Дамаску взагалі, а довкола кімне і піше французьке військо.

В горі над фотографією написано: “Можливо, потрібна — але погана робота”.

Внизу під фотографією підписано: “Це частина друзьких “повстанців” лежить мертва в місті Дамаску після того, як Французі їх покінчили. Ми раді, що ніякий “мандат” не заставляє нас виконувати подібну роботу”.

Такі підписи дада до цієї картини морду редакція газети одного з найбільших в Америці і цілому світі властителя капіталістичних газет — Горста.

Цей-же картині присвячена редакційна стаття.

Піднаголовок в редакційній статті того-ж змісту, що й на фотографії: “Тшшшшшш, що ніхто не поручив нам ніякого “східного мандату” або ніякої подібної нещасної “брудної” роботи”.

Далі в самій редакційній статті з сарказмом оповідається, як то населення Сирії уявило собі, що воно є властителем Дамаску і тої землі, на якій живе, уявило, “як наші червоні Індійці думали, що вони є властителями землі” в Америці, і повстало проти французької контролю. Газета оповідає, як Французи бомбардували Дамаск, як з міста втікло 250,000 цивільного населення, а 25,000 чоловіків, жінок і дітей убито і дарми.

Газетар.

місто знищено.

Подуючи це за першими втинками, газета каже, що там не є аж так але, але достаточного зле для повстанців, які думали, що вони повинні самі убити своєю країною. Ряд убитих, яких бачите на фотографії, каже “Бостон Америкен”, є вистарчаючим для того, щоб бути пересторогою для живих.

- А далі іронізує собі газета з того, як то європейські політики свого часу хотіли накинати Злученим Державам мандат над цілою Туреччиною. Кемаль Паша висміяв це “жертволюбивість” Ліги Націй і Злучені Держави лишчилися без мандату.
- І щоб ми робили, питає Горстова газета, коли-б були згодилися на мандат над Туреччиною? І відповідає: примусили були-б з пів-тузина разів повторити те, що зробили Французи в Дамаску і що ви бачите на фотографії, або признати свою беззальність виконати накладену на нас роботу.
- Кінчається редакційна стаття так:

“Будьмо вдячні, що нам не накинено ніякого мандату. І просім бога, щоб він не допустив до створення ніякого міжнародного суду чи до иншого подібного до Ліги Націй понсенсу, який зв'язав би нас з подібною роботою”.

Таке піше велика буржуазна американська газета про роботу французьких імперіалістів в Сирії, таке вона пише про тих, що створили Лігу Націй, яка одинока є винна за ці кроваві події в Сирії. І не тільки в Сирії, але винна вона за всі кроваві події на тих землях, мандати над якими вона роздала імперіалістичним х и ж а к а м. Винна вона і за кров українського трудового населення Західної України, яке кинула вона в кітлі польських, румунських і чехословацьких жанчоловіків, жінок і дітей убито і дарми.

Газетар.

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

КООПЕРАТИВА.

Зійшлися, поговорили й рішили. Без жадного плану, статута, програми.

— Всіх склепарів заженемо в дубину!

— Та-ж у нас сила!

— А як буде з приходами?

— Перше заложим, а за приходи не турбуємося. Коли знаємо заложити, то будемо знати, як треба поділитися.

Один “поясний” справу шерів і приступлено до продажі їх. Двацять п'ять доларів один шер.

— Мені один.

— Я чотири.

— Дяя мене два.

За короткий час продано за дві тисячі доларів, Касієри числять гроші, а шерівці числять дивіденди в своїх головах. — Шановні шерівці! — ви-

просив голосу один не-шеровець. — Коли ви бажаєте за-провадити кооперативний склеп, то це дуже гарна річ, але ви мусите уважати, кого ви втягаєте до тої спілки. До цього треба свідомого гуртка людей, треба свідомих урядників, які-б змогли добре попровадити роботу. Ґрунт під кооперативу дуже добрий, але потрібного не лише свідомих керівників, але також й свідомих членів кооператива. А тому, що у нас цього нема, що ви робите скоро із запалом, без програми, статута і добре обдуманых планів, то я перестерігаю вас...

— Спокій!
— Киринник...
— Зароданець...
— На двір з ним...
Товариші замовк.

Склеп заложено. Гроші передано одному чоловікові. Настановлено двох продавців, одного розвозчика. Всім настановлено солону платню. Вибрано ще й “екстра” одного для обрахування кожного вечера доходів. Також настановлено пару десятків місячної платні.

Вей “широ” працюють за добрі гроші. Нема жадної ідеї. Працюють і сваряться, бо кожний хотів-би вечерами робити обрахунки.

Комітет кожного вечера, кожної вільної години також рахує.

Кожний член кооперативу лише приїде з роботи вечером так скоро біжить до склепу і також рахує.

Деякі шерівці, що купили по кілька шерів, купують все потрібне для себе в інших склепах.

— Там най мені росте процент від моїх грошей, а я собі беру, де я хочу.

Мітинг. Комітет здає звіт. Виходить на підвищення один з контрольної комісії і виголошує загальні доходи, розходи і прибуток. Другий вискакує і називає першого брехуном. Між членами кооперативу замішання. Всі бачуть, що то щось не туди...

— Ми покажемо нашим склепарам де сила, — кричав один з комітету. — Всі вони підуть свині палисти!

— Але як там з нашою касою? — кричали шерівці.

В салі крик, сварки. Комітетові одні других називають шахраями. Один має такий рахунок, другий протиний, сваряться, изиваються.

Виграли, як “патріоти” в віннігеських виборах. Справу шерівців залагодили вищі авторитети зі суду.

Драпака.

ЧОМУ НЕМА МОРОЗІВ?

Це питання найбільше цікавить українських робітників і робітницю в цей час у Вінніпегу бувають вже такі морози, що тяжко й на вулицю показатися. Навіть минулого року в цей час були великі й сильні морози та снігові заметілі. Цього року хоч є морози, але не так вже дуже люті. Дослідчі державні стації заповідають навіть тепліші дні.

Шукати причини цьому ми не будемо в подробностях, бо не покликані до цього. Однак можемо сміло сказати бодай загально, чому воно так. Діло в тому, що саме вчера, в понеділок 14. грудня, відкрився в великій салі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу базар, що триватиме до суботи 19. грудня. І ми догадуємося, що власне тому й на дворі тепліше. Кожний робітник і кожна робітниця так з Вінніпегу, як і з скеліви, мають повну змогу побути на цей великий базар і не тільки провестися гарно вечеру, але й повернутися до дому з корисною річчю. Річей на базарі багато і є між ними й такі, яких не купите в звичайній крамниці.

Тож користайте всі з цієї небувалої нагоди і приходьте на базар! Кожного вечера ви маєте нагоду дешево купити це, що вам подобається і, що вам потрібно. Послухайте нас, а не пожадуєте ніколи!

